

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

ЄВРОПЕЙСЬКИЙ СУД З ПРАВ ЛЮДИНИ
П'ЯТА СЕКЦІЯ

**СПРАВА «ЩОКІН ПРОТИ УКРАЇНИ»
(CASE OF SHCHOKIN v. UKRAINE)**

(Заяви №№ 23759/03 та 37943/06)

РІШЕННЯ

СТРАСБУРГ

14 жовтня 2010 року

ОСТАТОЧНЕ

14/01/2011

Це рішення набуло статусу остаточного відповідно до пункту 2 статті 44 Конвенції. Воно може підлягати редакційним виправленням.

У справі «Щокін проти України»

Європейський суд з прав людини (п'ята секція), засідаючи палатою, до складу якої увійшли:

Пеер Лоренцен (Peer Lorenzen), *Голова*,

Карел Юнгвірт (Karel Jungwiert),

Райт Маруст (Rait Maruste),

Марк Віллігер (Mark Villiger),

Ізабель Берро-Лефевр (Isabelle Berro-Lefevre),

Миряна Лазарова-Трайковська (Mirjana Lazarova Trajkovska),

Ганна Юдківська (Ganna Yudkivska), *судді*,

та Клаудія Вестердік (Claudia Westerdiek), *Секретар секції*,

після обговорення за зачиненими дверима 21 вересня 2010 року постановляє таке рішення, що було ухвалене в той день:

ПРОЦЕДУРА

1. Справу було розпочато за двома заявами (№ 23759/03 та № 37943/06), які 17 червня 2003 року та 6 вересня 2006 року відповідно подав до Суду проти України згідно зі статтею 34 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод (далі — Конвенція) громадянин України Юрій Щокін (далі — заявник).

2. Заявника представляв Андрій Шумілов — юрист, який практикує у м. Києві. Уряд України (далі — Уряд) представляв його Уповноважений — пан Юрій Зайцев.

3. Заявник стверджував, зокрема, що його майнові права були порушені в результаті незаконного накладання на нього органами державної влади додаткових зобов'язань зі сплати прибуткового податку.

4. 15 січня 2009 року Голова п'ятої секції вирішив повідомити про заяви Уряд. Також було вирішено одночасно розглядати питання щодо суті та прийнятності заяв (пункт 1 статті 29 Конвенції).

ФАКТИ

I. ОБСТАВИНИ СПРАВИ

5. Заявник народився у 1971 році та проживає в м. Харкові.

A. Оподаткування доходу заявника, одержаного в 2001 році

6. У березні 2002 року заявник подав до Державної податкової інспекції у Жовтневому районі м. Харкова (далі — ДПІ) податкову декларацію про доходи за 2001 рік. У декларації зазначалась сума прибуткового податку, сплачена заявником у 2001 році, та виокремлювалось, зокрема, два види доходу: (а) дохід, одержаний за місцем основної роботи заявника та (б) дохід, одержаний не за місцем основної роботи.

7. Що стосується першого виду доходу, податок було обчислено за ставкою прогресивного оподаткування доходів, як цього вимагає частина 1 статті 7 Декрету Кабінету Міністрів України «Про прибутковий податок з громадян», № 13-92 від 26.12.1992 (далі — Декрет).

8. Що стосується другого виду доходу, податок було обчислено за фіксованою 20 % ставкою, як цього вимагає частина 3 статті 7 Декрету.

9. 9 квітня 2002 року на підставі декларації заявника ДПІ перерахувала суму прибуткового податку, сплачену заявником, та надіслала йому податкове повідомлення про стягнення з нього додаткової податкової заборгованості у розмірі 1774,61 українських гривень (грн). Сума, що підлягала виплаті, була збільшена в результаті застосування ставки прогресивного оподаткування доходу, одержаного заявником не за місцем його основної роботи. Перерахунок було здійснено відповідно до Інструкції «Про прибутковий податок з громадян», затвердженої наказом Головної державної податкової інспекції від 21 квітня 1993 року № 12 (далі — Інструкція).

10. 27 травня 2002 року заявник звернувся до Жовтневого районного суду м. Харкова (далі — районний суд) з позовом до ДПІ про скасування податкового повідомлення від 9 квітня 2002 року. Заявник стверджував, зокрема, що сума податків, яка підлягає виплаті з його доходу, одержаного не за місцем його основної роботи, мала бути встановлена відповідно до спеціальної податкової ставки, встановленої частиною 3 статті 7 Декрету (який має силу закону України), тоді як ДПІ перерахувала та збільшила цю суму, посилаючись на Інструкцію. Однак Інструкція була підзаконним нормативним актом, який відповідно до статті 67 Конституції України не може змінювати податкові ставки, що підлягають застосуванню.

11. 4 липня 2002 року районний суд розглянув позовну заяву заявника. Районний суд встановив, що для доходу, одержаного не за місцем основної роботи, Декрет передбачав спеціальну податкову ставку за дохід, одержаний не за місцем основної роботи. На відміну від Інструкції, Декрет не встановлював жодного перерахунку цього виду доходу на підставі застосування ставки прогресивного оподаткування. Районний суд зазначив, що відповідно до статті 67 Конституції України громадяни зобов'язані сплачувати податки і збори тільки в порядку, встановленому законом, а не підзаконним нормативним

актом. Відповідно районний суд задовольнив позовні вимоги заявника та скасував податкове повідомлення від 9 квітня 2002 року. ДПІ подала апеляційну скаргу.

12. 18 грудня 2002 року апеляційний суд Харківської області (далі — апеляційний суд) скасував рішення від 4 липня 2002 року, зазначивши, що Інструкція була видана у встановленому законом порядку та мала на меті деталізувати відповідні положення Декрету. Відповідно дії ДПІ при застосуванні Інструкції було визнано законними.

13. 16 квітня 2003 року Верховний Суд України залишив рішення апеляційного суду без змін, стверджуючи, що жодних порушень в застосуванні закону у справі не було.

В. Оподаткування доходу заявника, одержаного в 2002 році

14. У березні 2003 року заявник подав до ДПІ податкову декларацію про доходи за 2002 рік. Сума податку з доходу заявника, одержаного не за місцем його основної роботи, була обчислена на підставі фіксованої податкової ставки, встановленої частиною 3 статті 7 Декрету.

15. 22 квітня 2003 року на підставі декларації заявника ДПІ перерахувала суму прибуткового податку, сплачену заявником, та надіслала йому податкове повідомлення про стягнення з нього додаткової податкової заборгованості у розмірі 3378,05 грн. Сума, що підлягала виплаті, була збільшена в результаті застосування ставки прогресивного оподаткування доходу, одержаного заявником не за місцем основної роботи. Перерахунок було здійснено відповідно до Інструкції.

16. 23 липня 2003 року заявник звернувся до районного суду з позовною заявою до ДПІ про скасування податкового повідомлення від 22 квітня 2003 року. Заявник стверджував, зокрема, що накладання на нього додаткових зобов'язань зі сплати прибуткового податку не було законним, оскільки Декрет (який має силу закону України) не передбачав застосування ставки прогресивного оподаткування доходу, одержаного заявником не за місцем його основної роботи. Крім того, Інструкція, на яку посилались органи державної влади, була підзаконним нормативним актом, який відповідно до статті 67 Конституції України не може змінювати податкові ставки, що підлягають застосуванню.

17. 20 квітня 2005 року районний суд відмовив у задоволенні позовних вимог заявника, стверджуючи, що встановлена ДПІ сума податку була призначена на підставі Інструкції та Указу Президента України «Про збільшення неоподаткованого мінімуму та ставки прогресивного оподаткування доходів громадян» від 13 вересня 1994 року № 519/94 (далі — Указ Президента).

18. 18 травня 2005 року заявник подав до апеляційного суду апеляційну скаргу на це рішення, стверджуючи, що частина 3 статті 7

Декрету мала бути застосована до доходу, одержаного не за місцем основної роботи.

19. 30 червня 2005 року апеляційний суд встановив, що перерахунок прибуткового податку заявника було здійснено саме на підставі Указу Президента, та залишив рішення від 20 квітня 2005 року без змін.

20. 25 липня 2005 року заявник подав касаційну скаргу, в якій він повторив ті самі доводи, що й в апеляції.

21. 19 квітня 2006 року, розглянувши касаційну скаргу заявника, Вищий адміністративний суд України залишив рішення від 20 квітня 2005 року без змін, зазначаючи, зокрема, що Декрет передбачав тільки одну шкалу ставок прогресивного оподаткування, яка, таким чином, мала бути застосована до всіх доходів заявника, та дійшов висновку про те, що перерахунок податку було здійснено відповідно до закону. Про спеціальну податкову ставку, передбачену частиною 3 статті 7 Декрету, не згадувалось.

С. Оподаткування доходу заявника, одержаного в 2003 році

22. У березні 2004 року заявник подав до ДПІ податкову декларацію про доходи за 2003 рік. Сума податку з доходу заявника, одержаного не за місцем його основної роботи, була обчислена на підставі фіксованої податкової ставки, встановленої частиною 3 статті 7 Декрету.

23. 26 квітня 2004 року на підставі декларації заявника ДПІ перерахувала суму прибуткового податку, сплачену заявником, та надіслала йому податкове повідомлення про стягнення з нього додаткової податкової заборгованості у розмірі 642,20 грн. Сума, що підлягає виплаті, була збільшена в результаті застосування ставки прогресивного оподаткування доходу, одержаного заявником не за місцем основної роботи. Перерахунок було здійснено відповідно до Інструкції.

24. 10 серпня 2004 року заявник звернувся до районного суду з позовною заявою до ДПІ про скасування податкового повідомлення від 22 квітня 2003 року. Заявник стверджував, зокрема, що накладання на нього додаткових зобов'язань по оплаті прибуткового податку не було законним, оскільки Декрет (який має силу закону України) не передбачав застосування ставки прогресивного оподаткування доходу, одержаного заявником не за місцем його основної роботи. У той же час Інструкція, на яку посилались органи державної влади, була підзаконним нормативним актом, який відповідно до статті 67 Конституції України не може змінювати податкові ставки, що підлягають застосуванню.

25. 21 липня 2005 року районний суд відмовив у задоволенні позовних вимог заявника, зазначивши, що встановлена ДПІ сума податку була визначена на підставі Інструкції та Указу Президента.

26. 17 серпня 2005 року заявник подав до апеляційного суду апеляційну скаргу на це рішення, стверджуючи, що частина 3 статті 7 Декрету мала бути застосована до доходу, одержаного не за місцем основної роботи.

27. 25 жовтня 2005 року апеляційний суд встановив, що перерахунок прибуткового податку заявника було здійснено, зокрема, на підставі Указу Президента та Декрету та залишив рішення від 21 липня 2005 року без змін. Жодних підстав для незастосування спеціальної податкової ставки, встановленої частиною 3 статті 7 Декрету, наведено не було.

28. 9 березня 2006 року, розглянувши касаційну скаргу заявника, Вищий адміністративний суд України залишив рішення від 21 липня 2005 року без змін, зазначивши, що перерахунок податку було здійснено відповідно до закону.

II. ВІДПОВІДНЕ НАЦІОНАЛЬНЕ ЗАКОНОДАВСТВО ТА ПРАКТИКА

A. Конституція України від 20 квітня 1978 року (чинна до 28 червня 1996 року)

29. Відповідно до статті 114-5 Конституції України Президент України мав повноваження ухвалювати укази у сфері економічних реформ, якщо відповідні питання не були врегульовані законами України, ухваленими парламентом.

B. Конституція України від 28 червня 1996 року

30. Стаття 67 Конституції України передбачає, що кожен зобов'язаний сплачувати податки і збори в порядку і розмірах, встановлених законом.

C. Закони №№ 2796-ХІІ та 2813-ХІІ від 18 та 21 листопада 1992 року, які уповноважують Кабінет Міністрів України видавати декрети

31. Відповідно до цих законів у період між 24 листопада 1992 року та 21 травня 1993 року Кабінет Міністрів України мав повноваження законодавчого регулювання деяких сфер, включаючи сферу оподаткування. З цією метою Кабінет Міністрів України було уповноважено видавати декрети, які мали силу законів України, прийнятих парламентом.

Д. Закон України «Про порядок погашення зобов'язань платників податків перед бюджетами та державними цільовими фондами» від 21 грудня 2000 року

32. Підпункт 4.4.1 пункту 4.4 статті 4 Закону передбачає, що в разі, коли норма закону чи іншого нормативно-правового акта, виданого на підставі закону, або коли норми різних законів чи різних нормативно-правових актів допускають неоднозначне або множинне тлумачення прав та обов'язків платників податків або контролюючих органів, рішення приймається на користь платника податків.

Е. Декрет Кабінету Міністрів України № 13-92 «Про прибутковий податок з громадян» від 26 грудня 1992 року (у редакції, чинній на час подій)

33. Частина 1 статті 7 Декрету містила таблицю ставок прогресивного оподаткування доходів, одержаних платником податків за місцем його основної роботи. У таблиці вживалось поняття офіційної мінімальної заробітної плати, яке було підставою для визначення ставки прогресивного оподаткування, що застосовувалася в конкретному випадку.

34. Частина 2 статті 7 Декрету передбачала, що суми авторських винагород, що виплачувалися спадкоємцям повторно (неодноразово), оподатковуються за наведеними у частині 1 статті 7 Декрету ставками, збільшеними вдвічі, але не більше 70 %.

35. Частина 3 статті 7 Декрету встановлювала фіксовану 20 % ставку податку на суми доходів, одержуваних платником податків не за місцем його основної роботи.

36. Стаття 23 Декрету передбачала, що інструкція щодо застосування цього Декрету видаватиметься Головною державною податковою інспекцією України.

Ф. Указ Президента України № 519/94 «Про збільшення неоподаткованого мінімуму та ставки прогресивного оподаткування доходів громадян» від 13 вересня 1994 року (чинний на час подій)

37. Указом було запроваджено нову таблицю ставок прогресивного оподаткування доходів платників податків. У таблиці вживалось поняття місячного неоподаткованого доходу, який був підставою для визначення ставки прогресивного оподаткування, що застосовувалася в конкретному випадку. В Указі зазначалось, що установлені ним ставки прогресивного оподаткування застосовуються до сум заробітної плати та інших доходів громадян, нарахованих з 1 жовтня 1994 року.

Г. Інструкція «Про прибутковий податок з громадян», затверджена наказом Головної державної податкової інспекції № 12 від 21 квітня 1993 року

38. Підпункт 7.1 пункту 7 Інструкції містив таблицю ставок прогресивного оподаткування доходів, одержаних платником податків за місцем його основної роботи.

39. Підпункт 7.3 пункту 7 Інструкції передбачав, що місцеві державні податкові інспекції провадять перерахунки податку з доходів, одержаних не за місцем основної роботи, відповідно до таблиці ставок прогресивного оподаткування, встановленої підпунктом 7.1 пункту 7 Інструкції.

Н. Інформаційний лист Державної податкової адміністрації від 20 листопада 2002 року

40. У цьому листі Державна податкова адміністрація надавала офіційне тлумачення деяких питань, пов'язаних з податковим законодавством. У листі зазначалось, серед іншого, що суми авторських винагород, що виплачувалися спадкоємцям повторно (неодноразово), оподатковуються відповідно до частини 2 статті 7 Декрету.

ПРАВО

I. ОБ'ЄДНАННЯ ЗАЯВ

41. Відповідно до пункту 1 правила 42 Регламенту Суду Суд вирішує об'єднати заяви, враховуючи спільність їх фактичного та юридичного підґрунтя.

II. СТВЕРДЖУВАНЕ ПОРУШЕННЯ СТАТТІ 1 ПЕРШОГО ПРОТОКОЛУ ДО КОНВЕНЦІЇ

42. Заявник скаржився на порушення його майнових прав, стверджуючи, що здійснення податковими органами перерахунку та збільшення розміру його прибуткового податку не відповідало закону. Заявник посилався на статтю 1 Першого протоколу до Конвенції, яка передбачає:

«Кожна фізична або юридична особа має право мирно володіти своїм майном. Ніхто не може бути позбавлений своєї власності інакше як в інтересах суспільства

і на умовах, передбачених законом і загальними принципами міжнародного права.

Проте попередні положення жодним чином не обмежують право держави вводити в дію такі закони, які вона вважає за необхідне, щоб здійснювати контроль за користуванням майном відповідно до загальних інтересів або для забезпечення сплати податків чи інших зборів або штрафів».

А. Щодо прийнятності

43. Уряд не надав жодних зауважень щодо прийнятності скарги.

44. Суд зазначає, що ця скарга не є явно необгрунтованою у розумінні пункту 3 статті 35 Конвенції. Суд також зазначає, що вона не є непринятною з будь-яких інших підстав. Отже, вона має бути визнана прийнятною.

В. Щодо суті

1. Зауваження сторін

45. Заявник стверджував, що податкові органи незаконно наклали на нього додаткові зобов'язання зі сплати прибуткового податку. Він стверджував, що органи державної влади не застосували частину 3 статті 7 Декрету, яка встановлювала спеціальну 20 % ставку податку із сум доходів, одержуваних не за місцем основної роботи. Крім того, коли податкові органи незаконно накладали на заявника додаткові зобов'язання зі сплати прибуткового податку, вони посилалися на Інструкцію, яка відповідно до статті 67 Конституції України від 28 червня 1996 року не може змінювати податкові ставки, що підлягають застосуванню, та порядок їх сплати.

46. Заявник також стверджував, що додаткові зобов'язання зі сплати податку наклали на нього надмірний фінансовий тягар та не можуть вважатися пропорційними цілям статті 1 Першого протоколу.

47. Уряд визнав, що ці заходи становили втручання у майнові права заявника. Однак, Уряд стверджував, що втручання було законним. Зокрема, Інструкція була прийнята у встановленому законом порядку та її застосування було передбачуваним. На думку Уряду, Інструкція могла розглядатись як «закон» для цілей Конвенції. Крім того, застосування прогресивного оподаткування для всіх видів доходів заявника було передбачено Указом Президента та Декретом.

48. Уряд також стверджував, що ці заходи відповідали вимозі пропорційності, передбаченій статтею 1 Першого протоколу, та не накладали на заявника надмірного тягара.

2. Оцінка Суду

49. Сторони не оспорюють той факт, що накладання органами державної влади на заявника додаткових зобов'язань зі сплати податку становило втручання в його майнові права у розумінні статті 1 Першого протоколу до Конвенції. Таким чином, Суд має встановити, чи таке втручання було виправданим відповідно до вимог цього положення.

50. Перша та найважливіша вимога статті 1 Першого протоколу до Конвенції полягає в тому, що будь-яке втручання публічних органів у мирне володіння майном повинно бути законним. Так, друге речення першого пункту передбачає, що позбавлення власності можливе тільки «на умовах, передбачених законом», а другий пункт визнає, що держави мають право здійснювати контроль за використанням майна шляхом введення «законів». Більш того, верховенство права, один із основоположних принципів демократичного суспільства, притаманний усім статтям Конвенції. Таким чином, питання, чи було дотримано справедливого балансу між загальними інтересами суспільства та вимогами захисту основоположних прав окремої особи, виникає лише тоді, коли встановлено, що оскаржуване втручання відповідало вимозі законності і не було свавільним (див. рішення у справі «*Ятридіс проти Греції*» (*Iatridis v. Greece*) [ВП], № 31107/96, пункт 58, ЄСПЛ 1999-II).

51. Говорячи про «закон», стаття 1 Першого протоколу до Конвенції посилається на ту саму концепцію, що міститься в інших положеннях Конвенції (див. рішення у справі «*Шпачек s.r.o. проти Чеської Республіки*» (*Spacek s.r.o. v. the Czech Republic*), № 26449/95, пункт 54, від 9 листопада 1999 року). Ця концепція вимагає, перш за все, щоб такі заходи мали підстави в національному законодавстві. Вона також відсилає до якості такого закону, вимагаючи, щоб він був доступним для зацікавлених осіб, чітким та передбачуваним у своєму застосуванні (див. рішення у справі «*Бейлер проти Італії*» (*Beyeler v. Italy*), [ВП], № 33202/96, пункт 109, ЄСПЛ 2000-I).

52. Суд визнає, що тлумачення та застосування національного законодавства є прерогативою національних органів. Суд, однак, зобов'язаний переконатися в тому, що спосіб, в який тлумачиться і застосовується національне законодавство, призводить до наслідків, сумісних з принципами Конвенції з точки зору тлумачення їх у світлі практики Суду (див. рішення у справі «*Скордіно проти Італії*» (*Scordino v. Italy*) (№ 1) [ВП], № 36813/97, пункти 190 та 191, ECHR 2006-V).

53. З огляду на факти справи Суд зазначає, що Декрет, який мав силу закону України, чітко встановлював фіксовану 20 % ставку податку з доходу, одержуваного не за місцем основної роботи. Однак податкові органи та суди проігнорували цю норму та застосували ставку прогресивного оподаткування до цього виду доходу, тим самим наклавши на заявника додаткові зобов'язання зі сплати загального

прибуткового податку. Податкові органи посилалися на Інструкцію Головної державної податкової інспекції як на підставу таких дій. Пізніше податкові органи також посилалися на Декрет та Указ Президента.

54. Оскільки національні суди посилалися на Декрет для того, щоб виправдати накладання на заявника додаткових зобов'язань зі сплати прибуткового податку, Суд не може зрозуміти, за яких підстав частина 3 статті 7 цього правового акту не була взята до уваги. Національні суди не висловились з цього питання, незважаючи на той факт, що заявник порушував його під час кожного національного провадження. Посилання судами на Інструкцію не є доцільним, оскільки, відповідно до статті 23 Декрету, Інструкція може регулювати лише питання застосування Декрету і не може встановлювати жодні норми, які б суперечили цьому правовому акту.

55. Далі Суд зазначає, що національні суди також посилалися на Указ Президента, який запроваджував нову таблицю прогресивного оподаткування та стосувався будь-якого доходу, одержаного громадянином. Однак жоден із пунктів статті 7 Декрету не був скасований. Відповідно залишалось питання, яким чином ці правові акти співвідносилися один з одним. У зв'язку з цим Суд зазначає, що Декрет мав силу закону України та передбачав спеціальні норми для оподаткування певних видів доходів громадян. Цікаво, що замість застосування фіксованих ставок згідно з Указом Президента, податкові органи продовжували застосовувати, наприклад, спеціальну норму частини 2 статті 7 Декрету (див. вище пункт 40). За цих обставин не зрозуміло, чому Указ Президента мав вважатися таким, що має перевагу перед частиною 3 статті 7 Декрету.

56. Навіть якщо припустити, що тлумачення цих норм національними органами влади було правильним, Суд не задоволений загальним станом національного законодавства, яке існувало на той час з питання, що розглядається у цій справі. Суд зазначає, що відповідні правові акти явно суперечили один одному. У результаті цього національні органи на свій власний розсуд застосували протилежні підходи щодо співвідношення цих правових актів. На думку Суду, відсутність в національному законодавстві необхідної чіткості та точності, які передбачали можливість різного тлумачення такого важливого фінансового питання, порушує вимогу «якості закону», передбачену Конвенцією, та не забезпечує адекватний захист від свавільного втручання публічних органів державної влади у майнові права заявника.

57. У зв'язку з цим Суд не може не помітити вимогу підпункту 4.4.1 пункту 4.4 статті 4 Закону України «Про порядок погашення зобов'язань платників податків перед бюджетами та державними цільовими фондами» від 21 грудня 2000 року, який передбачав, що в разі, коли національне законодавство припускало неоднозначне або множинне тлумачення прав та обов'язків платників податків національні органи

були зобов'язані застосувати підхід, який був би найбільш сприятливим для платника податків. Однак у справі, що розглядається, органи держаної влади віддали перевагу найменш сприятливому тлумаченню національного законодавства, що призвело до накладення на заявника додаткових зобов'язань зі сплати прибуткового податку.

58. Вищевикладених міркувань достатньо, щоб Суд дійшов висновку, що втручання у майнові права заявника було незаконним для цілей статті 1 Першого протоколу до Конвенції. Таким чином, Суд постановляє, що у цій справі мало місце порушення цього положення.

III. ІНШІ СТВЕРДЖУВАНІ ПОРУШЕННЯ КОНВЕНЦІЇ

59. Заявник скаржився за статтею 6 Конвенції на те, що провадження в його справі було несправедливим.

60. Розглянувши скаргу заявника в світлі всіх наявних матеріалів та настільки, наскільки вони охоплювалися його компетенцією (див. рішення у справі «*Ferrazzini проти Італії*» (*Ferrazzini v. Italy*) [ВП], № 44759/98, пункти 29–31, ЄСПЛ 2001?VII), Суд дійшов висновку про відсутність будь-яких ознак порушень прав і свобод, гарантованих Конвенцією.

61. Таким чином, ця частина заяви має бути відхилена як явно необґрунтована відповідно до пунктів 3 і 4 статті 35 Конвенції.

IV. ЗАСТОСУВАННЯ СТАТТІ 41 КОНВЕНЦІЇ

62. Стаття 41 Конвенції передбачає:

«Якщо Суд визнає факт порушення Конвенції або протоколів до неї і якщо внутрішнє право відповідної Високої Договірної Сторони передбачає лише часткове відшкодування, Суд, у разі необхідності, надає потерпілій стороні справедливу сатисфакцію».

A. Шкода

63. Заявник вимагав 20 000 євро відшкодування моральної шкоди.

64. Уряд вважав, що ця вимога була необґрунтованою.

65. Суд вважає, що заявник зазнав моральної шкоди, яка не може бути відшкодована лише встановленням порушення його прав, гарантованих Конвенцією. Здійснюючи оцінку на засадах справедливості, Суд присуджує заявнику 1200 євро відшкодування моральної шкоди.

B. Судові витрати

66. Заявник також вимагав 80 000 грн або 8000 євро компенсації судових витрат, понесених під час провадження у Суді.

67. Уряд заперечував проти цих вимог заявника.

68. Відповідно до практики Суду заявник має право на компенсацію судових витрат, якщо буде доведено, що такі витрати були фактичними і неминучими, а їх розмір — обґрунтованим. У справі, що розглядається, Суд, беручи до уваги наявну в нього інформацію, присуджує заявнику 1500 євро компенсації судових витрат.

С. Пеня

69. Суд вважає за належне призначити пеню виходячи з розміру граничної позичкової ставки Європейського центрального банку, до якої має бути додано три відсоткових пункти.

ЗА ЦИХ ПІДСТАВ СУД ОДНОГОЛОСНО

1. *Вирішує* об'єднати заяви.

2. *Оголошує* скаргу заявника за статтею 1 Першого протоколу до Конвенції прийнятною, а решту скарг у заяві — неприйнятними.

3. *Постановляє*, що мало місце порушення статті 1 Першого протоколу до Конвенції.

4. *Постановляє*, що:

(a) упродовж трьох місяців з дня, коли це рішення набуде статусу остаточного відповідно до пункту 2 статті 44 Конвенції, держава-відповідач має виплатити заявнику 1200 (одну тисячу двісті) євро відшкодування моральної шкоди, а також 1500 (одну тисячу п'ятсот) євро компенсації судових витрат разом з будь-яким податком, що може нараховуватись. Ці суми мають бути конвертовані у національну валюту держави-відповідача за курсом на день здійснення платежу;

(b) зі спливом вищевказаних трьох місяців і до остаточного розрахунку на зазначені суми нараховуватиметься простий відсоток (*simple interest*) у розмірі граничної позичкової ставки Європейського центрального банку, що діятиме в період несплати, до якої має бути додано три відсоткові пункти.

5. *Відхиляє* решту вимог заявника стосовно справедливої сатисфакції.

Учинено англійською мовою і повідомлено письмово 14 жовтня 2010 року відповідно до пунктів 2 і 3 правила 77 Регламенту Суду.

Клаудія ВЕСТЕРДІК
(Claudia Westerdiek)
Секретар

Пеер ЛОРЕНЦЕН
(Peer Lorenzen)
Голова